निलयं रावणस्य निलयस्थानं॥यद्वा चतुर्दिक्षु रावणवासस्थानमनेन सूचितं॥१९॥ मार्गध्वमितिसामान्यतोनियोगः॥ विशेषेणाह नदीमित्यादि द्वितीयांतानांप्राप्येतिशेषः ॥ २० ॥ कालिंदीं यमुनां यामुनोगिरिः यमुनोत्पत्तिस्थानभूतःकलिंदगिरिः ॥ २१ ॥ महीकालमह्यौ नद्यौ ॥ अथप्राच्यदेशानाह॥ ब्रह्ममालानिति हिमवद्विंध्यम ध्यवर्तिआर्यावर्तापेक्षया प्राच्यादिविभागोत्रविवक्षितइत्याहुः ॥२२॥ कोशकाराणांभूमिं॥कौशेयकतंतूत्पादकजंतूत्पत्तिस्थानभूतांभूमिं॥रजताकरां रजतखनिं॥ २३॥

अधिगच्छदिशंपूर्वांसशैलवनकाननां॥तत्रसीतांचवैदेहींनिलयंरावणस्यच॥१९॥ मार्गध्वंगिरिदुर्गेषुवनेषुचनदीषुच॥नदींभागी रथींरम्यांसरयूंकौशिकींतथा॥ २०॥ कालिंदींयमुनांरम्यांयामुनंचमहागिरिं ॥ सरस्वतींचसिंधुंचशोणंमणिनिभोदकं॥२१॥महीं कालमहींचापिशैलकाननशोभितां॥ब्रह्ममालान्विदेहांश्चमालवान्काशिकोसलान्॥ २२॥ मागधांश्चमहाग्रामान्पुंड्रांस्त्वंगांस्तथैव च॥भूमिंचकोशकाराणांभूमिंचरजताकरां॥२३॥सर्वंचतद्विचेतव्यंमृगयद्भिस्ततस्ततः॥रामस्यदयितांभार्यांसीतांदशरथस्नुषां२४ समुद्रमवगाढांश्चपर्वतान्पत्तनानिच॥मंदरस्यचयेकोटिंसंश्रिताःकेचिदालयाः॥२५॥कर्णप्रावरणांश्चैवतथाचाप्योष्ठकर्णकाः॥घो रलोहमुखाश्चैवजवनाश्चैकपादकाः॥२६॥अक्षयावलवंतश्चतथैवपुरुषादकाः॥किरातास्तीक्ष्णचूडाश्चहेमाभाःप्रियदर्शनाः॥२७॥

एतानि प्राप्य एतत्पूर्वोक्तं सर्वं सर्वावयवं विचेतव्यं॥ तत्रकिंविचेतव्यं तत्राह॥ रामस्यदयितामिति॥ २४ ॥ समुद्रमवगाढान्समुद्रांतर्गतान् ॥ पत्तनानि समुद्रद्वीपवर्तीनि ॥ आलयायामाः॥ २५॥ कर्णप्रावरणाः प्रावरणंवस्त्रं तद्वद्विशालश्रवणपुटाः ॥ ओष्ठकर्णकाःओष्ठपर्यंतकर्णाः ॥ लोहमुखाः लोहवत्कठिनकृष्णमुखाः एकपादकाः एकपाद काःसन्तोजवनाः वेगगतयः ॥ २६ ॥ अक्षयाः अक्षयसंतानाः एतेउक्तापुरुषाः तथैवपुरुषादकारक्षोभेदाः ॥ तीक्ष्णसूच्यग्रसदृशतैक्ष्ण्यवती चूडा केशपाशोयेषां ॥ २७ ॥

॥७६॥